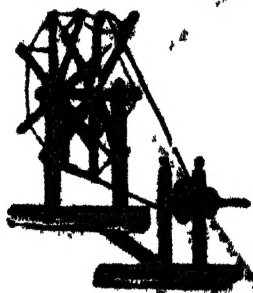

મેમીનું પોલ

યાને

ગંભીર ગોટાળો.

કપાલી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

આપુ નારાયણદાસ મોહનલાલ.

કે. દરીયાપુર નાની હવેલીની પોળ-અમદાવાદ.

અમદાવાદ કાળુપુર કપાલીઆ નગરમાં શ્રી રાયભા પ્રિન્ટિંગ

પટેલ રાયચંદ હીરાચંદ કાળુ.

આવૃત્તિ ૧ થી

સેપ્ટ ૧૯૮૫.

પ્રત ૧

સને ૧

ક્રિમલ કોડ આનો.

तेरी यादी.

(रांगोली: भीमजति ताल मात्रा. ११ अक्षर ११.)

तेरी यादी डरदम हम आया करे, तेरी यादी निपल आया करे.

निभू तुं व्याम वायु वारी भूमि तेज शशी. डा....आ.....

दंति वेद नेति तत्वमसि तत्वमसि, डा....आ.....

ऐसा शब्दो मृति सुनया करे ॥ तेरी यादी ॥ १ ॥

धु तुं निर्विकार निर आकार सर्व व्यापी, डा ...आ.....

। मैं हों विकार मूर्तिभंत अक्षय व्यापी, डा....आ.....

अपि भक्ति सैं योग भिदाया करे ॥ तेरी यादी ॥ २ ॥

हां तुं दूर आत्मां मैं सूरज हो के खड़ा ? डा....आ.....

हां मैं मृत्यु भूमि मैं कबल होकर के पड़ा । डा....आ.....

। सुरता सैं तार बजाया करे ॥ तेरी यादी ॥ ३ ॥

मैं बोलता अगर तो रोता हंसता हों, डा....आ.....

रोलता अगर तो सोता नयन हों, डा....आ.....

दर तुं बंसी बजाया करे ॥ तेरी यादी ॥ ४ ॥

। लनसै दिल मेरा कलपाता है, डा....आ.....

। हों सैं हम निकलसें जाता है, डा....आ.....

गीधर ” ध्यान लगाया करे ॥ तेरी यादी ॥ ५ ॥

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગજરાતી કોર્પોગઝિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૪૮-૨૧ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ પ્રેમજી પોલ

વિષય નો નંબર ૧૧

ગંભીર ગોટ^{માર} પે^વ

યાને
સોનેરી શીખામણુ.

(દોહરો.)

કામીનું મન કામમાં, દામ લોભી મન સાર;
વ્યશની ચીત મધુ માંસમાં, જાર મનુષ્ય મન જાર.

કવિતા.

જરને વીચાર નહી, ગણીકાને લાજ નહી,
નશુરાને જ્ઞાન નહી, અંધ પાસે આરસી;
સુભ તણી સેવા નહી, જર ઉપદેશ નહી,
કામી તણું સાચ નહી, શેઠ સામે કારસી.
સુરાપાની સુચી નહી, લાપટનું સાચ નહી,
નીચનું વચન નહી, કટુ જોલ તારસી;
દીન તણું દાન નહી, મુર્ખથી મેળાપ નહી,

(૨)

વિદ્રતાનું માપ નહી, કાષ્ટ શસ્ત્ર ધારસી.
નાજરને નાર નહી, સમુદ્રનો પાર નહી,
કાગડાને ખાર નહી, જાહેર જણાય છે;
લુટ્યા પછી લય નહી, ધ્રુવ તણો ક્ષય નહી,
પાપ મહી જય નહી, કુરતા ગણાય છે.
હુતીની પ્રતીત નહી, સ્વારથીઓ મીત્ર નહી,
બીકણની જીત નહી, કાયર ભણાય છે;
પાતરની પ્રીત નહી, નીર્ભજનો ગીત નહી,
હરામીનું હીત નહી, સત્ય વખણાય છે.
ખીર ખર ખીર નહી, નીર મૂગ નીર નહી,
વૃક્ષમાં કથીર નહી, દેખતાં દેખાય છે;
છાપરૂ મંદીર નહી, ધુળ કેટ નીર નહી,
ખારૂ નીર નીર નહી, તૃષા તણુઆય છે.
કુરા તાપ તાપ નહી, ગંડુ ખાપ ખાપ નહી,
શંખણીનો શ્રાપ નહી, શતી શ્રાપ થાય નહી;
ફળ વીણુ તીર નહી, ચીર વીણુ હીર નહી,
ચોર ચીત સ્થીર નહી, વેગે વહ્યું જાય છે.
શીશુ સાથે ખેલ નહી, કુંવારીથી ફેલ નહી,

(૩)

વેળુ ખીલે તેવ નહી, નહી પાર તેહમાં;
વડાથી વીરોધ નહા, તપસ્વીને ક્રોધ નહી,
મર્કટને બોધ નહી, નહી ભાર ચેહમાં.
ઉંડા જળે બાવું નહી, નગ્ન બની નહાવું નહા,
એંદુ અન્ન ખાવું નહી, નહી સાર જેહમાં;
કાર્ય વીના હાંસી નહી, રોગ વીના ખાંસી નહી,
ખુન વીના ફાંસી નહી, નહી ખાર તેહમાં.
મેરૂ સમ ગીર નહી, ગંગ સમ નીર નહી,
રામ સમ વીર નહી, ઘટ ઘટ રામ છે;
ઓંકારથી મંત્ર નહી, શ્રદ્ધા સમ ચંદ્ર નહી,
બહુ સમ તંત્ર નહી, ઠગ ઠામ ઠામ છે.
સીતા સમ સતી નહી, ગજ સમ ગતી નહી,
કોક સમ રતી નહી, રતી પતી કામ છે;
ગીતા સમ જ્ઞાન નહી, ધર્મ સમ દયા નહી,
બોધ સમ બ્યાન નહી, સત્ય સાચુ દામ છે.

(૪)

સોનેરી શીખામાણુ.

રાગ-મરસીઆ.

હાય હાયરે, ગંભીર ગોટાળો થાય છે,
જુઓને આંધળા ભાઈ;
ધનજતની થાય છે હરાજી. હાય હાયરે. (૧)

હણાતી હીંદને જુઓ,
કરે છે હાથે હરાજી;
સ્વતંત્ર સ્વીકારી છે. હાય હાયરે. (૨)

સર્વ છંદી કામને માટે,
સુધારામાં ફેરવે છે પાણી;
હવે સુધારામાં છે કુધારોરે. હાય હાયરે. (૩)

ગમે તેવું તો સર્વ ઝહી લેવું,
જીવન છે જડ ભીડ જેવું;
ભણ્યા છે ઈગ્દીસમાં થોડું. હાય હાયરે. (૪)

ભાઈ ગન્યા યુરોપના ગેટા,
ગણે ગોઠેમ સૌ ઘરમાં;
મનાવે દેવથી દેવોરે. હાય હાયરે. (૫)

(૫)

ખતાવે રોફ તે કેવો,
કહો ત્યાં રોફ બોધ શું દેવો;
થતી જ્યાં રાત અંધારીરે. હાય હાયરે. (૬)

પછી જુઓ બલીહારી,
ફેરવે છે સાથમાં નારી;
સીનેમા જોવાને માટે જાયેરે. હાય હાયરે. (૭)

નહી તો નાટક ભુવનમાં,
તમાસા જોલના જોવા;
ભમે છે ત્યાં બદમાશેરે. હાય હાયરે. (૮)

અરે ભમે છે ઇસકના દીવાનો,
ભમે છે સોનીરી ટોળીના;
રમાના રંજન દીવ કરવાને. હાય હાયરે. (૯)

ભણેલા ભુતને જુઓ,
જમાનો આજ છે એવો;
પુન જાને તો પાપ બહુ થાયરે. હાય હાયરે. (૧૦)

ફસાતી કંઈકના ફંદે,
તમારી ફેશનના ફંદે;
જુઓ ફેશનની થાય છે હરાજી. હાય હાયરે. (૧૧)

(૬)

ફાંસી વીણય શ્વાન ભોમી,

જીવન છે શ્વાનની માફક;

જરા સ્વધર્મને જીઓરે. હાય હાયરે. (૧૨)

ઇજતનો ડકો રહ્યો છે વાગી,

અરેરે ઘોર ગીડહીમાં;

થાતાં જ્યાં કુણીના દાવારે. હાય હાયરે. (૧૩)

કહોને શી રીત કાવે,

વાર તહેવાર નહીએ જાયે;

મેળામાં મોકાણ મંડાએ. હાય હાયરે. (૧૪)

લુટાતી લાજ લલંનાની,

તમારી આંખની સામે;

જરા જાગીને જીઓરે ભાષ. હાય હાયરે. (૧૫)

કલમ લખી છે થોડી,

ભુલચુક સુધારીને લેવી;

ખાખુ નારણની અરજ હીલ લેવીરે. હાય. (૧૬)

(૭)

દેખો એ કાયાકી રેલ, રેલ સે
 અજળ નીરાલી હે,
 શ્વાસ ધુવા મુખધે હે જારી,
 મોહકી લકરી મીલી હે ભારી;
 તનકા ધનિજન લગાકે,
 જીસમે અગની ગાત્રી હે. :દેખો.
 પાપ પુન્યસે મીલીઆ થાલી,
 ઇસમેસે અકલ સડક નીકાલી,
 દમકા કાંટા લગા જીધર,
 આહુય ઉધર ગુમાવીહે,
 નિમ ધરમકા પીંડા બનાકે,
 સતકા લકા ખુબ ચડા કે,
 જ્ઞાન કમાના જોઈ ધ્યાનકી
 શંકર જોર ડાપી હે. દેખો.
 નજબકા ઘંટા હરદમ હલતા,
 ઈસકા ટાઇમ રેલસે મીલતા,
 કરકા સીંગલ ગીરા,
 કે રેલ અળ આનેવાલી હે. દેખો.
 ચે મુસાફર કચું દુખ ભરતા,
 રામ નામકી ટીકીટ ન લેતા,
 અળ કફકી સીટી બજી,
 કે રેલ અળ ચલનેવાલી હે. દેખો.

(૮)

તાર ખબરીઆ હીંચકી આપ,
કાળ બદલીયા શીરપર છાઈ,
રેલ ભાવર છુટ ગયા,
પડા ઇસ્ટેશન ખાલી હે. દેખો.
પ્રિતે પુરસ્કોતમ ગાઈ,
લજી લેને જુગજીવન ભાઈ,
તું સમજ સમજ મનમાંહી,
તું મોહકી જાળી ડાલો હે, દેખો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,
બાબુ નારણદાસ મોહોલલાલ.
ઠે દરીયાપુર નાની હવેલીની પોળ-અમદાવાદ.

અમદાવાદ કાળુપુર કપાસીઆ બજારમાં ધી રાયલ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં
પટેલ રાયચંદ હીરાચંદ છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૧ લી.

પ્રત ૪૦૦૦.

સંવત ૧૯૮૫.

સને ૧૯૨૯.

કીંમત છ પાઈ.

પ્રેમીનું પોલ.

શામ. શાસડા.

- હાય હાયરે જમાનો કાળ રૂપી આબો, હાય હાયરે. ૧
હવે વાયરો અસુધઠતો વાયોરે ટેક. હાય હાયરે. ૨
મૃત્યુલોકમાં કાપ થવા માંડ્યો ફરતી વેળાના પડીયા ફાળા,
ખરે હલાડે આબો છે હવે ખાડારે. હાય હાયરે. ૩
ચોર ચોરી કરીને જય ત્યારે પલમાં સહુકાર દંડાયે,
દુનિયામાં નિર્દોષ દંડાયરે. હાય હાયરે. ૪
કરે દુનિયામાં દાડના દિવાના ના મલે રહેવા કે ખાખા,
સાસી કરે છે પિડાની રોજ સેવારે. હાય હાયરે. ૫
ખરા કામો કરે છે ખોટા માન લેવા બન્યા છે બહુ મોટારે,
કંઈક ગરીબોના શેક છે મોટારે. હાય હાયરે. ૬
ઝાઝુ બ્યસન દાડનું માલે માર ખામ મઠરમાં માલે,
કંઈક ઇજ્જતના ડંકા વગાડીયારે. હાય હાયરે. ૭
દીલડામા દયા ન આવે લાજ ઇજ્જતના પડદા ખોલાયે,
વાંક વીના ઉપર કર વર્તાવ્યેરે. હાય હાયરે. ૮
ખોટું ખોલીને ખાસડા ખાયે લાગે છોકરાં ખરાંની લહાયે,
પાલે મલે ના એક પાછરે. હાય હાયરે. ૯
ગ મયાને કામ રચા છે લુચ્યા લોકર જુગારી થયા છે,
િંધટી છે બહુ માઝારે. હાય હાયરે. ૧૦

સત્યયુગને જુઠું બહુ આવ્યું તેથી ચેતીને ચાલજે ભ.
 પાપ આવ્યાને ધર્મ દુર થાય છે. હાય હાયરે
 જુઠા બોલાનું જોર વધ્યું ઝાઝું લવારી કરતાં નવ ર
 જેમ હડકાયું કુતરં બાળ્યુરે. હાય હાયરે
 જેર આવેને વાજાં વગડાવે જર વીના જોખમ ના લગ
 છાંટાને સરમ ના આવેરે. હાય હાયરે
 બોહું બોલેને લુહું બાખે નીચ યારેની ઢોસ્તી ના
 સારા ભલાને તે નવ છાજેરે. હાય હાયરે
 બંગ લુચ્યા જુગારી બોલાવે, ઉપર રહીને છીનાળા
 ઉંટ કાઢેને બકરી ભરાવ્યારે. હાય હાયરે.
 મશ્કરી કરીને પેટ ભરી ખાયે કલકલાવે કામનીચીની
 તેનું ઠેકાણું તે નવ થાયેરે. હાય હાયરે.
 પ્રેમ પ્રેમીનું પોમળ બોલાયે દેવ મંદીરમાં ગોટાગોટ
 બાળુ નારણદાસે રાસડો ગાયેરે. હાય હાયરે.

